

PARÇADA ANLAM-1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık)

1. Çağımızın yeni iletişim dili olan “yüz ifadeleri” yazışmalara renk katıyor. Küçük ve renkli semboller, satırlar dolusu kelimenin ifade etmekte zorlanacağı sevgi, empati, şüphe, korku, üzüme vb. duyguları tek bir dokuyla karşıya aktarabiliyor. Böylelikle insanlar hislerini, lafı uzatmadan ve yanlış anlaşılmalara meydan vermeden ifade etmiş oluyor.

Bu parçaya göre yüz ifadelerinin en önemli işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar arası iletişimi geliştirmek
B) Duyguların aktarımını kolaylaştırmak
C) Yazışmaları eğlenceli hâle getirmek
D) Yanlış anlaşılmalara ortadan kaldırmak

2. Sözlüklere dalmak, onlarla zaman geçirmek güzeldir ancak en fazla birkaç ciltten oluşan sözlükler bir dilin kendisi olamaz asla. Sözlükler, bir dilin hemen bütün sözcüklerini içine alsın bile sonuçta kelimelerin alfabetik olarak sıralanmış listesinden başka bir şey değildir. Dil ise sözlükte yer alan sözcüklerin uyumlu şekilde birleştiği bir okyanustur. Bunun içindir ki sözlükler, dilin inceliklerini ve zenginliklerini sınırlı bir şekilde ortaya koyan küçük bir araçtır yalnızca.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözlükler, bir dilin öğrenilmesini sağlayan en önemli eserlerdir.
B) Sözlüklerde yer alan her kavram tek başına bir dündür.
C) Sözlükler, dilin inceliklerini anlatmada tek başına yeterli değildir.
D) Her dilin kendine has kuralları ve zenginlikleri vardır.

3. Bir yazı yazarken öncelikle yazının temel sınırlarını çizmek önemlidir. Konuyu, uzunluğu, hedef kitleyi ve üslubu belirledikten sonra konu hakkındaki düşüncelerinizi yapılandırmak faydalı olacaktır. Giriş, gelişme, sonuç bölümlerinde ne söylemek istediğinize karar verin. Sonra kendinize, bu konuyu neden işlemek istediğinizi sorun. Ayrıca yazınızı fotoğraf, resim ve grafik gibi görsellerle zenginleştirin.

Bu parçaya göre bir yazı yazarken yapılması gereken ilk iş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazının hedef kitesine uygun bir dil kullanmak
B) Yazı hakkında planlama yapmak
C) Yazıyı bölümlere ayırarak fikirleri buna göre derlemek
D) Yazıyı destekleyecek görseller toplamak

4. Bir çınar altında geçer her gecem,
Konuşur dururum orda rüzgârla.
Her akşam sularla uyur düşüncem
Her gece uyanır yarasalarla.

Bu dördüğe hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çaresizlik
B) Yaşama sevinci
C) Umud
D) Yalnızlık

5. Dün öğleden sonra çıktım evden. Önce yürümeyi düşündüm yol boyu. Biraz yürüdüktan sonra durakta gördüğüm sapsarı otobüsün sarılığına mı kandım yoksa tenhâlığına mı bilmiyorum, kendimi otobüsün içinde buldum. Arka koltukların birinde uyuyakalmışım. Şoförün uyandırmasıyla otobüsten inip yine yürümeye başladım. Sanki otobüse hiç binmemişim, rüyalara hiç dalmamışım da başladığım yürüyüşü devam ettirmişim gibi hesapsızca yürümeye devam ettim.

Bu sözleri söyleyen kişiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karamsar bir ruh hâline sahiptir.
B) İçinde derin bir üzüntü taşımaktadır.
C) Hayata anlam veremeyen biridir.
D) Gününü plansız yaşamayı tercih etmiştir.

6. Meyve ve sebzelerin bozulmasına bazı bakteriler neden olur. Bakteriler, bu gıdaların içerdiği suyu kullandığı için onların üzerinde kolaylıkla gelişip çoğalabilir. Bu durumda meyve, sebzelerin içeriğinde ve görünüşünde birtakım değişikliklere yol açacak bozulmalara neden olur. Ancak meyve ve sebzeler kurutulursa bozulmalarının önüne geçilebilir. Çünkü kurutulan meyve ve sebzelerin su miktarı önemli ölçüde azalır. Bakteriler de yeterince su bulamazsa gelişemez.

Bu parçada meyve ve sebzelerle ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçlerindeki su miktarının, bozulma sürelerini etkilediği
B) Üzerlerinde oluşan bakterilerin insan sağlığına zarar verdiği
C) Bozulmalarını önlemek için onları kurutmak gerektiği
D) Kurutulunca vitamin değerlerinin arttığı

PARÇADA ANLAM-1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık)

7. Yazdıkça açılır, kendinizin farkına varırsınız. Eşyayı, dünyayı anlamaya başladığınız andan bugüne içinizde ne çok hikâye topladığınızı, hafızanıza ne çok hayal, duygu, umut sakladığınızı yazdıkça fark edersiniz. Kaleminiz, kâğıdın üzerinde dolaşırken veya parmaklarınız klavyede gezinirken kelimelerin neleri, nasıl çağırıldığına hayret edersiniz. Hayret ettiğiniz, aslında kimliğinizi ören hatıraların, hayallerin ve hikâyelerin o anda açığa çıkmasıdır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazmak çok çaba gerektiren bir uğraştır.
- B) İnsan, yazarken zihninde biriktirdiklerinin farkına varır.
- C) İnsan, ömrü boyunca hafızasında çeşitli anılar biriktirir.
- D) Yazmak, insanın geçmişini hatırlamasına yardımcı olur.

8. Toprağın türü her yerde aynı değildir, bölgeden bölgeye değişir. Tarım alanlarında yetiştirilen ürünler de toprağın özelliklerine göre farklılık gösterir. Örneğin çay, asitli toprakta; arpa, kumlu toprakta; patates ise humuslu toprakta daha iyi yetişir. Bu yüzden hangi toprakta hangi ürünün daha iyi yetişeceği araştırılmalı ve toprak, en iyi ürünü verecek şekilde kullanılmalıdır. Bunu yapmak için de öncelikle arazinin kullanım planlaması iyi yapılmalıdır.

Bu parçada tarım faaliyetleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Ekim yapılmadan önce toprağın türüne göre planlama yapılması gerektiği
- B) Türkiye’de bütün toprak çeşitlerinin bulunmasının verimi artırdığı
- C) Bölgesel farklılıkların toprak türünü etkilediği
- D) Toprakta, her zaman istenen verimin alınamadığı

9. Oğuz Atay, Türk edebiyatının önemli romancılarından biri olarak tanınır. Eserleriyle Türk romanını çağdaş roman seviyesine taşımış ve ona çok şey kazandırmıştır. Romanlarında modern şehir yaşamı içinde bireyin yaşadığı yalnızlığı, kalıplaşmış düşüncelere başkaldıran insanları ve bireylerin iç dünyasını anlatır. Bunları anlatırken ince ve alaycı bir mizah kullanır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oğuz Atay’ın hayatı
- B) Türk romanının özellikleri
- C) Oğuz Atay’ın kişiliği
- D) Oğuz Atay’ın romancılığı

10. Selçuklu Devleti’nin yıkılış dönemine girmesinden sonra sosyal düzeni sağlamada ve Osmanlı Devleti’nin kurulmasında Ahilik teşkilatının önemli bir yeri vardır. Ahilik, bugünkü anlamı ile bir esnaf teşkilatıdır. Bu teşkilat, satılan malların kalitesinin belirlenmesinde, fiyatların teftiş edilmesinde, ürünlerin belirli bir standarda sahip olmasında etkili olmuştur. Yalnızca esnaf teşkilatı olarak kalmamış, toplumun ahlaki değerlerinin korunmasında da önemli bir görev üstlenmiştir.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahilik Teşkilatı
- B) Osmanlı Devleti’nin Kuruluşu
- C) Selçuklu Devleti’nin Yıkılışı
- D) Geçmişten Bugüne Esnafılık

11. Dostluğu anlatmaya sözcükler yetmez. İnsan ne kadar uğraşırsa uğraşsın yaşadığı andaki hisleriyle anlatamaz dostluğu. Birlikte olunan anların büyüsü, acı tatlı anılar hiçbir zaman yaşandıkları zamanki duygularla dile getirilemez. Çünkü paylaşılanların çoğu özeldir. Size aktarılmış sırlar vardır, tanık olduğunuz dağılmışlıklar, gözyaşları, yenilgi anları ve dostluğu dostluk kılan yaşanmışlıklar vardır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dostlar, iyi günde ve kötü günde birbirlerinin yanında olmalıdır.
- B) Dostluk, üzüntülerin ve sevinçlerin paylaşıldığı birlikteliktir.
- C) Dostluğu kelimelerle ifade etmek mümkün değildir.
- D) Dostluklar yazıya dökülürse anlamını kaybeder.

12. Tuna’nın üstünde güneş batarken Sevgili yurdumu andırır bana. Bir hayal isterim Boğaziçi’nden Bakarım İstanbul diye her yana.

Bu dörtlüğe hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem
- B) Ayrılık acısı
- C) Umutsuzluk
- D) Sevinç

MEB 2016 - 2017